

d ů v o d ů:

Žalovaný nepopírá, že prodatel, jenž vzal věc prodanou s výhradou práva vlastnického zpět, má nárok na náhradu za zmenšení hodnoty věci jejím opotřebením. Z přednesu žalobkyně vysvitá, že se domáhá zaplacení rozdílu mezi kupní cenou prádla a hodnotou, kterou mělo prádlo při zpětvzetí na základě výhrady práva vlastnického, která se rovnala kupní ceně utržené prodejem prádla třetímu. I když žalobkyně tento nárok označuje jako nárok na zaplacení zbytku kupní ceny, uplatňuje tím přece v podstatě jen nárok na náhradu škody, vzniklé jí následkem odstoupení od smlouvy a vrácení prádla menší hodnoty, nikoliv smluvní nárok na zaplacení kupní ceny. Vzhledem k tomu nebylo také třeba změny žaloby. Prodátel, který prodaný předmět již odevzdal kupiteli, nemůže od smlouvy odstoupiti (čl. 354 obch. zák.). Avšak při výhradě práva vlastnického jest míti za to, že bylo mlčky ujednáno právo prodatele odstoupiti od smlouvy, je-li kupitel se svými platebními závazky v prodlení, nebylo-li právo odstupu vyloučeno. Tím, že prodátel odejme věc kupiteli, který jest se zaplacením kupní ceny v prodlení, neujednav nic jiného, vykonává toto smluvené právo k odstupu od smlouvy (rozh. čís. 12242, 12521 Sb. n. s.) a může na kupiteli žádati náhradu škody, způsobené zaviněným nesplněním kupní smlouvy (§ 921 obč. z.). Zavinění kupitele záleží v tom, že nedostál platebním závazkům, převzatým kupní smlouvou. Kupiteli náleží důkaz, že splnění platebních závazků stalo se nemožným bez jeho zavinění (§ 1298 obč. z.). Neprokáže-li to kupitel, má prodátel, jde-li o obchod podle obchodního zákona, nárok na náhradu skutečné škody a ušlého zisku (čl. 283 obch. zák.). V souzeném případě šlo o obchod na obou stranách dle čl. 273 obch. z. Jest tudíž žalobkyně, ježto žalovaný neprovedl exkulpační důkaz ve smyslu § 1298 obč. z., oprávněna požadovati jak skutečnou škodu, t. j. rozdíl mezi obecnou hodnotou (tržní cenou) prádla v době prodeje a obecnou hodnotou (tržní cenou) v době vrácení, tak i ušlý zisk, který se jeví v tom, že ujednaná kupní cena převyšovala případně obecnou hodnotu (tržní cenu). Je tudíž pro výpočet náhradního nároku žalobkyně směrodatný rozdíl mezi ujednanou kupní cenou a obecnou hodnotou (tržní cenou) prádla v době vrácení. Cena prádla v době vrácení byla tatáž jako v době jeho prodeje třetímu. Cena docílená při prodeji prádla třetímu za 50% původní kupní ceny byla přiměřená tehdejšímu stavu a jakosti prádla, tudíž odpovídala jeho obecné hodnotě (tržní ceně) v této době. Byla tudíž žalobní žádost, domáhající se rozdílu mezi touto cenou a ujednanou kupní cenou, opodstatněna. Tím, že se vrácení prádla stalo v souhlase obou stran, nepozbyla žalobkyně ještě nároku na náhradu za opotřebení vráceného prádla, když trvala vždy na tom, že jí žalovaný musí nahraditi škodu, o jejíž výši se strany nemohly dohodnouti.

Čís. 15139.

K § 79 až 81 zák. o poj. smlouvě čís. 145/34 Sb. z. a n.

Byla-li pojištěná budova po požáru znovuzřízena, jest náhradu, složenou pojistitelem na soudě podle § 1425 obč. zák. a §§ 79 až 81 zákona

o poj. smlouvě čís. 145/34 Sb. z. a n., rozvrhnouti především na pohledávky, jež vznikly za práce nebo z dodávek pro znovuzřízení budovy.

(Rozh. ze dne 23. dubna 1936, R I 169/36.)

Dne 4. července 1935 složil Dr. Bedřich L. za akciovou pojišťovací společnost M. z požární náhrady za pojištěnou budovu povinných pojištníků Františka a Anny S. 32.458 Kč na soud výslovně s poukazem na § 1425 obč. zák. a §§ 79—81 zákona o pojistné smlouvě ze dne 3. července 1934 čís. 145 Sb. z. a n. Nižší soudy rozvrhly tuto požární náhradu tak, že z ní v první řadě přikázaly na pohledávky, jež vznikly za práce nebo z dodávek na znovuzřízení budovy.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu hypotekárního věřitele firmy Bratři Vilém a Max O.

Důvody:

Pojištěná budova byla po požáru znovuzřízena. Odpovídá proto zásadě, vyjádřené v §§ 80 a 81 zákona čís. 145/34 (srov. též čl. 25 všeob. pojišť. podmínek), jestliže byly především uspokojeny pohledávky, jež vznikly za práce nebo z dodávek pro znovuzřízení budovy požárem poškozené, neboť tímto způsobem bylo upotřebeno dotyčné částky požární náhrady ke smluvenému účelu. Neměla proto požární náhrada rozvržena býti jen zástavním věřitelům bez ohledu na nároky vzniklé ze znovuzřízení budovy.

Čís. 15140.

Vyrovnání potvrzené soudem říšskoněmeckým nemá právní účinky pro tuzemsko.

Dosavadní stav nebyl změněn ani německým vyrovnacím řádem z 27. února 1935 R. G. Bl. I.

(Rozh. ze dne 23. dubna 1936, Rv I 597/34.)

Žalobkyně měla u žalované banky (v Německu) uloženo ke dni 5. února 1932, kdy žalovaná požádala o zahájení řízení vyrovnacího, 7.932.80 Ř. M. Podle přijatého návrhu vyrovnacího měli dostati věřitelé žalované nejméně 30% svých pohledávek. Žalovaná banka vyplatila 30% kvotu připadající na pohledávku žalobkyně, tato se však domáhá u tuzemského soudu zaplacení zbytku (70%) tvrdíc, že vyrovnání, uzavřené v cizozemsku nemá účinku pro tuzemské věřitele. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, nejvyšším soudem z těchto